

Hermed indstilles journalisterne Sebastian Gjerding, Bo Elkjær og Lasse Skou Andersen fra Information samt Jette Aagaard, Matias Seidelin og Niels Sandøe fra Finans til Cavling-prisen 2019.

Journalisterne på de to medier har i et tæt samarbejde afsløret, hvordan en forholdsvis lille kreds af forretningsmænd med tydelige forbindelser til militante islamister og jihadister fra Islamisk Stat og al-Qaeda har malket statskassen for mindst én milliard kroner.

Flere både revisions- og terroreksperter, der har set kortlægningen, frygter, at en del af pengene er gået til terrorfinansiering. Afdækningen viser nemlig også, hvordan de fleste af pengene i dag er forsvundet.

Afdækningen har i allerhøjeste grad offentlighedens interesse. Når der svindles med moms, går statskassen glip af penge, som kunne være blevet brugt på skoler, daginstitutioner eller lignende. Samtidig har journalisterne afdækket, hvordan myndighederne i flere tilfælde og gennem mere end ti år fik advarsler om personer i det kortlagte momssvindlernetværk uden at gribe ind.

De årelange advarsler forsøgte Justitsministeriet at mørklægge ved at give et fortroligt svar til Folketingets Retsudvalg. Et forsøg, som de seks journalister forpurrede.

Samtidig har holdet bag afsløringerne vist, hvordan momssvindlere har været i stand til at bruge flere danske storbanker til at vaske pengene hvide.

Afsløringerne har fået tre forskellige ministre til at varsle nye tiltag, der skal sikre både bedre skattekontrol, mere effektiv kontrol og styrke det tværgående samarbejde mellem myndigheder for at bremse momssvindlere, økonomisk kriminelle og jihadister.

Momssvindler er et stort europæisk problem. Således anslår EU-kommissionen, at der hvert år forsvinder 373,3 mia. kr. fra de europæiske statskasser. Det er første gang at journalister i så massivt omfang kan knytte momssvindler til personer indenfor aktive terrorbevægelser som Islamisk Stat og al-Qaeda.

Svindelen har kunnet lade sig gøre bl.a. ved at bruge stråmandsdirektører, der blev registreret i det danske selskabsregister på adresser med forladte eller helt uden bygninger eller decideret fiktive adresser i udlandet. Journalisternes afdækning har vist, at Erhvervsstyrelsens kontrol på området i årevis har været decideret mangelfuld, og at talrige momssvindlere tilsyneladende ganske systematisk har udnyttet hullerne i systemerne til at snyde statskassen for millioner af kroner. Erhvervsstyrelsen er nu i gang med at forbedre kontrollen, så hullet fremadrettet bliver sværere at slippe igennem for svindlere.

Afsløringerne er resultatet af et usædvanligt omfattende og krævende researcharbejde, der har stået på i snart et år, og som bl.a. omfatter gennemgang af tusindvis af dokumenter herunder fra en snes retssager og et par hundrede konkursboer, der er blevet efterladt i kølvandet på svindlerne, og som journalisterne har skaffet sig adgang til via skifteretter og domstole i Danmark og udlandet.

Journalisterne har interviewet et meget stort antal kilder og har på grund af momssvindlernes forbindelser til jihadister og Syrien-krigere bevæget sig i et ekstremt lukket og ikke ufarligt miljø, der har krævet grundige overvejelser om både kildernes og journalisternes egen sikkerhed.

Det er bl.a. lykkedes journalisterne at skaffe adgang til bl.a. fortrolige oplysninger og dokumenter, og dertil kommer en omfattende gennemgang af regnskaber og selskabsstrukturer i de momskaruseller, som svindlerne har benyttet sig af.

Der er særlig grund til at hæfte sig ved, at det er lykkedes at knytte svindelen til terrorfinansiering, hvilket til stor forundring for eksperter ikke er lykkedes for myndighederne, med mindre de bevidst har ignoreret disse forbindelser.

Samarbejdet blev indledt som en del af et internationalt researchsamarbejde mellem 30 medier fra hele Europa koordineret af research-organisationen Correctiv i Berlin.

Samarbejdet omfattede opbygningen af en dokumentdatabase, som journalister fra de deltagende medier bidrog til og således delte mellem hinanden for at afdække den momssvindelse, som på grund af sin grænseoverskridende og internationale karakter er meget svær at kortlægge for nationale myndigheder eller medier.

Journalisterne fra Finans og Information har ligeledes bidraget til databasen, men disse journalisters samarbejde er fortsat langt ud over rammerne for det internationale samarbejde. Således har hele afdækningen af det kortlagte momssvindlernetværk med jihadister centralt placeret været et rent dansk projekt.

Det er ganske usædvanligt med et sådant samarbejde mellem to danske printmedier, som normalt agerer som konkurrenter. I denne sag har journalisterne ganske kompromisløst delt al research og al viden med hinanden for at nå så langt som muligt med afdækningen. De har arbejdet som ét hold og trukket veksler på de meget forskelligartede ekspertiser, som de to medier rummer.

Det er kun på grund af journalisternes ihærdige og grundige arbejde, at afsløringerne er kommet til offentlighedens kendskab. For dette arbejde bør de modtage årets Cavling-pris.

Anton Geist, indlandsredaktør på Information, og Jesper Høberg, graverchef på Finans